

Formanden: Lovforslaget vil nu blive trykt omdeelt.

Man gik derpaa til det sidste Nummer paa Dagsordenen: Første Behandling af Forslag til Lov, hvorved den ved Loven af 6te April 1855 hjemlede Bevillingsmyndighed nærmere fastsættes. (Lovforslaget findes i Anhang A Spalte 655—56.)

Alberti: Jeg troer at maatte forudskikke den almindelige Bemærkning ved denne Forhandling, at jeg ikke agter at indlade mig paa nogen Undersøgelse af den omtvistede Sætning, om en bunden Rentefod er ønskelig eller ikke. Jeg gaaer ud fra, at der ikke foreligger noget Forslag til Forandring i Lovgivningen om Rentefoden, der ordinært er 4 pCt. Jeg forudsætter endvidere, at der ikke fra nogen Side vil fremkomme Forslag til at ophæve den bundne Rentefod, 4 pCt., for Udlaan i faste Eiendomme. Der har tidligere været udstedt Bevillinger til at tage højere Rente end 4 pCt.; men Bevillingsmyndighedens Begyndelse ligger ikke synderlig langt tilbage. Det var først i Aaret 1816, at man begyndte med et udstede Bevillinger til højere Rente end 4 pCt. Dengang og senere, indtil 1833, ansaaes en saadan Bevillings Meddelelse knyttet til visse Betingelser; Bevillingen blev kun givet, naar der blev søgt større Udlaan, og naar det var oplyst, at disse Udlaan erholdtes i Udlandet, eller Laanen contraheredes i Hamborger Banco eller i den da gjældende Beregning for danske Penge, som man kaldte Sølvmynt. Endvidere meddeelte Regjeringen kun saadanne Bevillinger, naar større Possessionairer søgte at indløse deres Seddelgjæld. Imidlertid fandt det Danske Caucellie, at Trangen til disse Bevillinger til højere Rentens Givelse end 4 pCt. astog, idet der indkom færre Ansøgninger, og Pengesforholdene forbedrede sig, og i 1833 udkom der en kongelig Resolution, hvorefter 11. Juni Termin 1834 sattes som den Tidsfrist, udover hvilken Ingen kunde vente Bevilling til at svare højere Procent end 4. Utsaa i December 1833 forekrev Kongen, at herefter vilde der ikke blive meddeelt Bevilling til højere Rente end 4 pCt. De Herrer, som ønske at kjende denne Sags historiske Udvikling

noiere, vil jeg henvise til den kongelige Resolution af 4de December 1833, i hvilken der er meddeelt en Udsigt over denne Sags historiske Udvikling. Det var nu først henimod Aaret 1848, at man begyndte at meddele højere Rentebevillinger, og det var vel egentlig først i 1855 ved Loven af 6te April, at den kongelige Resolution i Virkeligheden blev sat ud af Kraft. Da gik Bevillingsmyndigheden over til at tilhøre Indenrigsministeren, og det er paa den Maade, at den er forsat siden 1855. Det var, dengang Loven af 6te April 1855 var under Forhandling i Rigsdagen, et meget omtvistet Spørgsmaal, om der skulde meddeles Indenrigsministeren en saadan Bevillingsmyndighed. Det blev anseet for at være en Nødvendighed; man fremsførte her i Salen de samme Argumenter, som man har hørt her senere, om det Nødvendige i at kunne svare ogsaa af Udlaan i faste Eiendomme højere end 4 pCt, og man sagde allerede dengang fra flere Sider, at der i mange Tilfælde ikke var Penge at faae til 4 pCt. Der var under Forhandlingerne om denne Lov stillet et Ændringsforslag, der i det Væsentlige var af samme Indhold som det Lovforslag, jeg nu indbringer. Det blev imidlertid ikke vedtaget paa Grund af, at den daværende Indenrigsminister ansaae det rettest, at Regjeringen fik en almindelig Bevillingsmyndighed, og han udtalte som den Maade, hvorpaa denne Bevillingsmyndighed skulde benyttes, at det kun skulde være secundaire eller højere Prioriteter, af hvilke der skulde kunne erhverves Tilladelse til at svare mere end 4 pCt. aarlig Rente. Hvorvidt nu Indenrigsministeren siden 1855 har fulgt den Antydning, som da blev givet, er vanskeligt at sige; men jeg tør antage, som jeg har sagt engang før i denne Session, at siden 1855 har Indenrigsministeren bevilget enhver Ansøgning, der er indkommen om at svare højere Rente end 4 pCt. uden Hensyn til Procenternes Størrelse og uden Hensyn til Sikkerhedens Beskaffenhed. Derfor som jeg heri fremsætter en feil Paaastand, vil det jo være meget let for den nuværende Indenrigsminister at oplyse Urigtigheden deri.

Da jeg indbragte Forslaget her, gjorde jeg opmærksom paa tvende statistiske Meddelelser,